

S. Rusya Rumanyadan Besarabyayı alıyor

Türkiye ve Müttefikler

Müttefikimiz İngiltere, Türkiye'nin bugün için takip ettiği hattı hareketin en münasib hattı hareket olduğunu takdir etmektedir.

Yazar: Hüseyin Cahid Yalçın

Başbakanımız Büyük Millet Meclisinde vuku bulmuş muamele cevaben, harbin son safhası karşısında Türkiye'nin vaziyetini ve hükümetin noktası zarfını izah etti. Filhakika Ankara muahedene-maddesi mucibince Avrupa devleti tarafından müttefiklerden birine bir tevecchüv bulur da bunun neticesinde Akdenizde bir harb meclisi, Türkiye fili müttefiklere yardım etme ve iktidarında bulunan bütün vasıtaları kullanmayı taahhüd etmiştir. İtalya tarafından böyle bir tecavüz vuku geldi ve Akdenizde harb zühur etti. Binaenaleyh muahedenemenin bahsettiklerini bu maddesi mucibince Türkiye müttefiklere karşı yardım etmek vazifesinde bulunuyordu.

Halbuki hükümet harbin başlangıcındanberi ittihaz etmiş olduğu "harb harici", bulunmak vaziyetini değiştirmişti. Nasıl ki Berlin Roma arasında da bir ittifak muahedenesi mevcuttu. Buna rağmen İtalya uzun müddet harb harici kalmış ve müdahale zamanını en münasib dakikaya bırakmıştı. Türkiye'nin vaziyeti de az çok farklarla bunu hatırlatıyordu. Fakat muahedenemenin ikinci maddesinin sarıh ahkâmı karşısında resmi bir izahata ihtiyaç hissedilmesi tabii görülmek icab eder.

Başvekilimiz, Türkiye'nin için derhal harbe iştirak etmediğini, muahedeneyle merbut 2 numaralı protokola istinad ederek izah etmiştir. Çünkü muahedene yalnız bir metinden ibaret olmayıp buna merbut bir kaç protokol da aynı hüküm ve kıymeti haizdir. Binaenaleyh Türkiye'yi ve müttefikleri birbirine bağlayan vacibe ve haklar müteale edilirken bu heyeti mecmuayı göz önünde tutmak icab eder.

Başvekilimizin bahsettiği 2 numaralı protokol, muahedenamede Türkiye tarafından alınmış olan taahhüdlerin Türkiye'yi Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri ittifakı ile müsellâh bir ihtilâfa sürüklemesini intaç edecek veya mucib olacak bir harekete icbar etmeyeceklerini kayd ve tasrih ediyor. Demek oluyor ki hükümetimiz şu dakikada harbe iştirak etmemizin bizi bu komşu devletle müsellâh bir ihtilâfa sürükleyebileceği ihtimalini düşünmüş ve bu ihtimal karşısında şimdiye kadar takip ettiği "harb harici", vaziyeti muhafaza etmek lüzumuna kani olmuştur.

Türkiye hükümeti Ankara'da, müttefik devletler müessesileriyle meseleyi bu şekilde tetkik ve müteale ederken müttefikleri mizden biri yani Fransa esasen harbdan vaz geçmeyi düşünüyor ve taahhüdlerinden kendisi

Hüseyin Cahid YALÇIN

[Sonu 3. üncü sahifede]

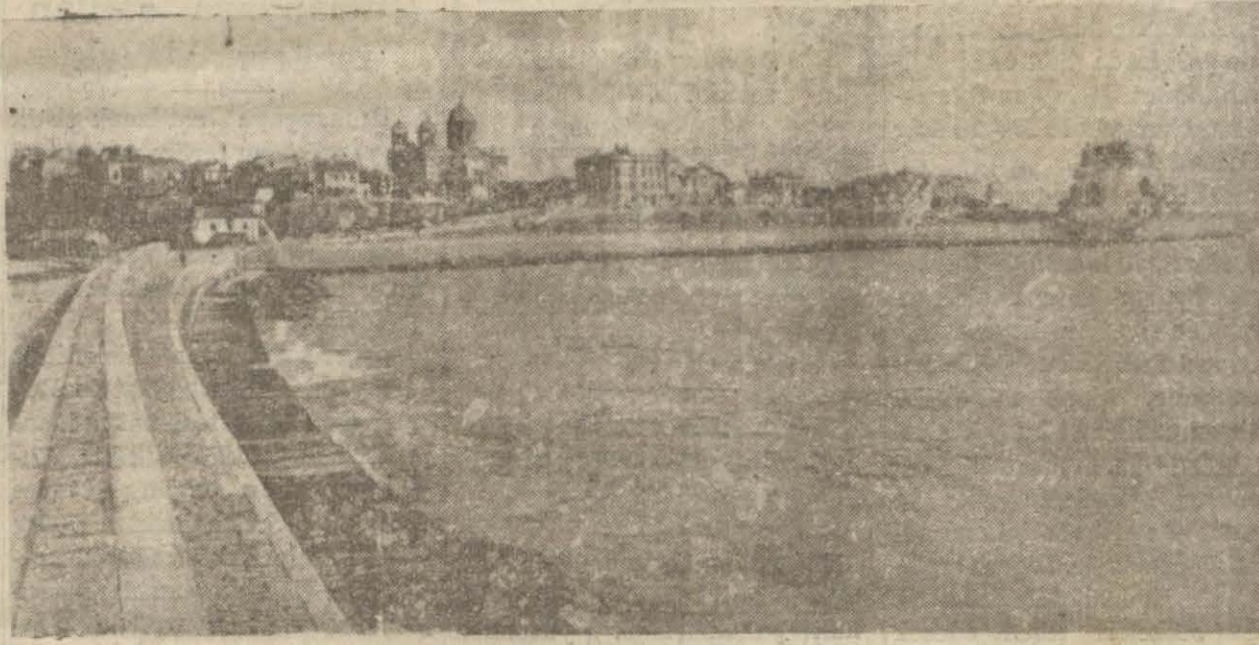
Rumen hükûmeti Sovyet taleblerini tedkik ederek kabul etti

Sovyetlerin Besarabyayı işgale başladığı, Köstence ve Tunada üsler istediği bildiriliyor

Rumen kralı İtalyan ve Alman elçileriyle görüştü

Bükreş, 27 (A.A.) — Reuters: İyi haber alan mahfillerden, gayri resmî surette öğrenildiğine göre, Rumanya bütün Besarabyayı ve Bukovinanın Miki muntakasını Sovyetler birliğine terketme karar vermiştir.

[Sonu 3. üncü sahifede]

Rumanyanın Köstence limanının umumî görünüşü

Japonya ve Hindicini

Tokyo hükümeti harekete geçmeğe kat'i surette karar verdi

Kongkong, 27 (A.A.) — Reuters: Japonlar hareketini Kongkong hududu boyunca tevsiye devam ediyorlar. Batidan gelen öncü müfrezeler bu sabah yarım adanın doğu ucunu işgal etmiş

[Sonu 3. üncü sahifede]

Fransız Filosu harbe devam edecek

Filonun en mühim kısmı Kazablanka üssüne vasil oldu

Nevyork, 27 (Hususi) — Fransız filosunun en mühim cüzümlerinin Almanya'ya karşı mücadelede karar vererek Cebelittarikattan geçerek Kazablanka'ya vardığı haber alınmış

[Sonu 3. üncü sahifede]

Alman ordusundan Bulgar ordusuna selâm

Alman başkumandanlığı Nöyyi sarayının üstünde Alman bayrağının dalgalandığını Bulgar başkumandanlığına bildirdi

Sofya, (Hususi Muhabirimizden) — Bugünkü 25 tarihli Bulgar gazetelerinde herkesin dikkatini celbeden on satırlık bir haber basıldı. Birinci sahifelerin mutena bir yerine siyah harflerle ve çerçeveli konan bu havadis bütün siyasi mahfillerde ehemmiyetle kılkalı mucib oldu.

Bu havadis, Bulgar erkânı harbiye riyasetine Fransız topraklarındaki Alman yüksek kumandanlığı tarafından gönderilen bir telgrafa dairdi. Telgraf-ta şöyle deniyordu:

"Sofyadaki Alman matbuat memurluğu bildiriyor.

"Alman orduları başkumandanlığı Sofyadaki Alman atşemiliterini telgrafla vazifedar kılmış ve gamalıhaçlı Alman bayrağının Nöyyi belediyesi üzerinde dalgalanmakta olduğunu dair Paris'teki Alman askeri

Sofyadan bir manzara: Aleksandr Levski Katedrali

Münakalât Vekili İzmirde

Ali Çetinkaya Demiryolları hakkında beyanatta bulundu

İzmir, 27 (A.A.) — Şehrimizde bulunmakta olan Münakalât Vekilimiz, Çetinkaya dün öğleden sonra bazı ziyaretler kabul etmiş ve daha sonra makamlarında, valiyi, mevki komutanını belediye ve parti reislerini ziyaret etmiştir. Münakalât Vekilimiz vekâleti alâkadar edenden muhtelif işler hakkında İzmir gazetelerine yaptığı beyanatta deniz nakliyatının halen İzmir'e kadar icrası tensib edildiğini, hava nakliyatının da Ankara ve İstanbul hava meydanlarının asfaltlanması dolayısıyla muvakkaten tatil edildiğini, An-

[Sonu 3. üncü sahifede]

Petrol, benzin ve motorin fiatları

Bugünden itibaren arttırıldı

Ankara, 27 (A.A.) — Ticaret Vekâletinden tebliğ edilmiştir: 1 — 21 nisanndanberi cari benzin, gazyağı ve motorin fiyatları, mezkûr tarihten sonra Rumanyadan gelen malların fiyatlarının daha yüksek olmasına binaen, muktazî zamlar yapılmak suretile 29 sayılı millî koruma kararnamesine istinaden yeniden tesbit edilmiş ve 26 haziran cuma gününden itibaren mer'iyet mevkiine konulmuştur. Benzin, gazyağı ve motorin İstanbul, İzmir ve Iskenderun depo esas fiyatları şunlardır:

[Sonu 3. üncü sahifede]

3843 sayılı yeni muamele vergisi kanunu ile deniz ve kara nakliye vasıtalarına ait vergiler kanununa dair vekâletin verdiği izahat Yazısı 5 inci sahifemizde

Rumen hudutları ve konsularıyla ihtilâf olan arazisini gösterir harita

Millî müdafaa mükellefiyeti kanunu meriyete giriyor

Seferberliklerde her şahıs tayin edilecek ihtiyaçları temin ve istenilen hizmetleri yapmağa mecbur tutulacak

Ankara, 27 (Hususi Muhabirimizden) — Millî müdafaa mükellefiyeti kanununa dair nizamnamenin mer'iyete konulması Vekiller Heyeti tarafından kararlaştırılmıştır. Bu nizamnameye göre umumî veya kısmî seferberliklerde alelade vasıtalarla temin edilemeyen bütün askeri ihtiyaçları ve hizmetleri

[Sonu 3. üncü sahifede]

SABAHTAN SABAH:

Dursun efendim!

Meclisten çıkan bir karar münasebetile.- Bir Abdülhamid valisinin zihniyeti hâlâ hâkim olamaz.

Bir Abdülhamid valisinin temsil ettiği zihniyet: Dursun efendim! İkinci Abdülhamidin meşhurları, istidatları, arzuaları okumadan: — Dursun efendim: [Sonu 5 inci sahifede]

KOCAELİNİN KURTULUŞU

Yazan: Sabih ALAÇAM

Tefrika numarası: 11

Halid molla kuvvetlerle beraber Ada-pazarı eteklerine kadar yaklaştı

Milis müfrezeler, yağmurlu ve sisli bir şubat günü Kandırayı basıyorlar. Lâkin, düşman, bu tertibatı vukuundan evvel haber alıyor, İzmirden yardımcı kuvvetler celpediyor. Bu yüz - den İpsiz Recep ve Halid Molla tarafından Kandıra istirdad olunamıyor. Kahraman milisler beş şehid vererek çekiliyorlar. Yunanlılar, onlara mukabele olmak üzere Ömer ağa, Sıraköy, Hatibler, Ahmedler, Kızılcah, Lâzlar, Hoca köylerini ve nahiye merkezini yakıyorlar.

Halid Molla kadın ve çocukları Söğüdü nahiyesine naklettiriyor. Sonra, buradan birkaç yüz kişilik bir müfrezeye ile ayrılarak ormanda geceliyor ve ko - ya bir zulmet içinde müdhiş bir baskın yapıyor. Düşman kuv - vetleri, sabahın olmasını beklemeden Lâzlar köyünden Kandıraya kaçıyor.

Maamafih, Yunanlılar, artık ilerlemek kararını vermiş, bir yandan karşı yakada Hasan Zübüoğlu'nun kumandasındaki milis kuvvetlerle muharebe eder - ken; bir yandan da Sapanca'yı geçmiş, Geyve boğazını zorla - mağa başlamış ve Adapazarı'na ısgal etmişlerdir.

Bu vaziyet, Halid Molla ve arkadaşları için endişeyi mucib oluyordu. Çünkü, mahsur bir hale giriyorlar! Aynı zamanda, Adapazarı'ndan bütün ihtiyaçlarını tedarik ettikleri cihetle, en yakın ve kolay yollarını kaybetmiş, muhabere ve münakaalede müşkülata düşmüş bulunuyor - lar.

Miralay Nazım bey, onların ümitsizliğe düşmemeleri ve istikbalden emin olmaları için, Halid Mollaya yaveri yüzbâşı Osman beyi gizlice yolluyor. Hepsini teşef ve teşvik ediyor.

Filhakika, Halid Molla ve arkadaşları, bu telâkiden sonra Adapazarı cebhesinde üç gün hemen hemen faslısız bir su - rette düşmanla çarpışıyorlar. Köylülerden bir kısmı da onlara iltihak ediyor.

Milis Türk kuvvetleri yardımlarıyla beraber 200 kişiyi geçmediği halde, karşılarındaki bir tabur askeri durduruyor ve hat - tı ricat ettiriyorlar.

Düşman, harb mntakasında 30 maktûl bırakıyor. Halid Molla da bir arkadaşı şehid dü - şüyor, bir arkadaşı da yaralanıyor.

El müddet sonra, düşman kuvvetleri Hoca köyünde karargâh kuruyor. Köylülerden silah topluyor, hayvanları ve malları gasbediyor.

Halid Molla, bir taburu müte - caviş olan müstevkilere tekrar hücum etmeyi düşünüyor ve kendisi 50 atlı ile, kalesi Ze - keriya da 40 atlı ile yola koyu - luyor.

Düşmanın Karadere köyünde yangınlar çıkarmakla meşgul olduğunu öğrenince oraya, atla - rı çatlatmasına bir hızla varı - yorlar!

Öğleden evvel debşetli bir baskın yapıyorlar! Yunanlılar, Beşdeğirmen ve Akçakamış tara - fına çekiliyorlar. Fakat Ahmed Anzavura mensub kuv -

vetler akşamın alaca karanlığı bastırınca kadar müsademe - ye devam ediyorlar. Nihayet,

onlar da çaldıkları hayvan ve malları bırakarak kaçıyorlar. (Sonu var)

Güzel İzmitin kurtuluş günü

28 haziran bütün İzmitte sonsuz bir heyecanla kutlanıyor

1337 senesinin Haziranında -

İzmit, düşman ısgali altında -

Kara günlerinin son ve en buhranlı anlarını yaşamaktadır. Geyve boğazından zafer ha - vası esib, zafer kokusu geldiğiçe, fecaat da o nisbette, artmıştır.

Sakaryada, İnönüde, Dumlupınarda Türk süngüsüne serf - ru eden müstevli bir düşmanın parça parça, bakiyesi, körfezi kızıl ateşe ve kızıl kana boya - mışlardır.

Yeşil ve güzel İzmit bir cehen - nem kazandır; alev alev, yan - makta ve kaynamaktadır.

23 Haziranda başhyan renk renk, fecaat dekoru içinde de - van etmektedir. Bir mahşer ve bir kıyamet manzarası var, şu yeşil belde..

Bağçesme, Tabakhane, Bekir - dere, Paç, Çuhane tarafları, yüzlerce şehitlerle doludur. Bu mübarek vatan çocuklarının taaffun etmiş naaşları, İzmit semasında yükselmektedir. İz - mit ölü bir şehirdir. hazin hazin çağlamaktadır.

28 Haziran 1337 sabahı gü - nes pek nazlı doğuyor. Gözle - rini açıp da denize bakanlar düş - man harb sefinelerinin perisan kaçışıklarını görüyorlar. Kör - fezde kara ve zalim bir duman bolverken, Çuhane istikametin - den tozu, dumana kata kata, bir çizgiyi Hereke eteklerinde kay - suları kolu gelmektedir. Mu - zaffer Türk ordusunun yağız yüzüli yiğitleri İzmitte girmiş - tir. Kir atlar kısnemekte, İzmitte e -

bedi bir kurtuluş ve halâş müj - desini vermektedir.

Senelerce elem ve ıstırah kay - nağı olan İzmit lâhzada bir bay - ram yeri olmuş ve şehirden bir bayram havası esmeğe baş - la - mıştır.

Sanki düne kadar bir mezar olan şehir İzmit değildir. Bir düğün ve eğlence var her Türk könlünde..

Ve o zaman gök gürültüsünü andıran bir ses gürlemiş - tir:

— Yaşa ulu Gazi.. Var ol as - lan ordu..

Bugünkü bayram, uzun uzun çekilen musibetlerin, kahir ve zulüm günlerinin mukaddes is - yarı ile yaşanmaktadır. İstiklâ - lîni, şerefini, izzeti nefsiyi her türlü aşkın ve heyecanın üs - tünde tutan Türk milleti bu karanlık, yıldızsız ve uğursuz geceleri hiç görmeyecek artık.. Çünkü bu millet, kudretli bir (baş) ın etrafında ve onun yo - lundadır. Böyle bir millet, bir tecavüze uğrarsa, bu tecavüz her nereden gelirse gelsin bu milletin şahlannması eski dünya - ya yeni bir seyr verecek mahi - yette olacaktır.

İzmitin kurtuluşu, yarınki ne - siller için bir şeref destanıdır. Bu destanda hür doğmuş, hür yaşamış ve hür ölmüş bir mil - letin kendisi vardır.

Şereflî ve ıleri davalı uğrun - da ölen İzmit çocuklarının az - iz hatırlarını anahm; tekrarla - yalım ki, onlar olan hürmet va - zifemiz daimî ve nâmutenahi - dir.

C. Y.

DENİZLERDE :

Akdenizde kalan son Amerikan vapuru da gidiyor

Amerikanın Akdeniz Kara - denizde kalmış olan Eksmur is - mindeki so vapuru dün limanı - mıza gelmiştir.

Bu gilep mühim miktarda ihracat eşyası yükliyerek Nev - yorka gidecektir.

Bundan başka Akdenizde kal - mış olan Rumanya bandıralı Al - bayurya gilebi dün Marsilya - dan limanımıza gelmiştir. Şileb limanımızdan mal alarak Kö - stenceye gidecektir.

Limanımızdaki Fransız merakibi Tuzlaya nak - lediliyor

Tunadan gelen Fransız ro - morkör ve dubalarının adedi gü - nden güne artmakta olduğun - dan Pasabahçedeki koy bu gemileri istibah edememektedir. Bu sebeble, halen Pasabahçe - de bulunan 80 kadar duba, rom - rorkör ve tankın Tuzlaya nakle - dilmesine başlanılmıştır.

Denizyollarına yeni memur alınmayacak

Denizyollarının yeni teşkilât kanunu meclise verilmiştir. Ha - ber aldığımız göre idarenin va - ziyeti dolayısıyla evvelce alın - mış düşünülen yeni memurların kadroya geçirilemeyeceği an - la - nılmıştır. Bir müddet evvel ya - pılan hususi imtihanda kazan - mış olanlar da ancak ileride münhal vukubulduğu takdirde memuriyete alınacaklardır. İn - giltereye gönderilen talebeler tahsillerine devam edeceklerdir.

BELEDİYEDE :

Can kurtaran merkezle - rine tayin olunan doktorlar

İstanbul belediyesi Sıhhat Mû - dürüğü Beyoğlu ve Üsküdar ka - zaları Cankurtaran merkezle - re birer doktor daha göndere - ceğdir. Bu mntakalarda görü - len lüzum üzerine bu doktor a - dedinin artırılması muhtemel - dir.

Et nakliye vesaiti kuvvetlendiriliyor

Et nakliyatını İstanbul bele - diyesi bizzat yapmağa başladık - tan sonra et nakliye vesaitini kuvvetlendirmek ve bilhassa kamyon temin etmek lüzumu hissedilmiştir. Bu itibarla be - lediye yeni alınacak kamyonlar için yeni tahsisat ayırmıştır.

Vali küçük bir kaza geçirdi

Vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar evinde geçirdiği küçük bir kaza neticesinde ha - fifege yaralanmıştır. Kendisi 4 - 5 gün vazifesi başına gele - meyecektir. Bu itibarla belediye ve vilâyet işleriyle evinde meşgul olacaktır.

Çöplerin denize dökül - mesi ihale olundu

Belediye çöplerin denize dö - külmesini senelik olarak ihale etmiştir. Çöplerin dökülmesi i - çin geçen seneye ayrılan tahsisat 40 bin lira idi, bu sene bu mik - tardan 1000 lira noksaniyle 39 bin liraya çöplerin dökülmesi işi ihale olunmuştur.

Şehir ve Memleket Haberleri

Sebze satışları kontrol altına girecek

Fiyat mürakabe komisyonu dün Mntaka Ticaret Müdürlü - ğünde toplanarak şehirdeki seb - ze satışlarını ve gerek perakende ve gerekse toptan satışlarda bı - rakılacak kâr nisbetlerini tedkik etmiş ve manifatura için hazırlanan fiyat listelerini kabul et - miş ve fiyatları da tesbit etmiş - tir.

Belediye İktisad Müdürlüğü ile Hâl Müdürlüğü'nün şimdiye kadar yaptığı tedkikler netice - sinde sebze ve meyva satışları - nın şehrin muhtelif yerlerinde ayrı ayrı fiyatlarla yapıldığı, fakat Beyoğlu, Kadıköy gibi bazı uzak mntakalarda bu fi - yatların gayri meşru bir surette artırıldığı neticelerine varılmış - tir.

Belediye İktisad Müdürlüğü - nün hazırladığı tarifeler göre, İstanbulda bütün mntakalarda satılacak sebze fiyatlarına nak - liye masrafları gözönünde bu - lundurulacak ayrı ayrı kâr nis - betleri kabul edilmiştir. Pera - kende satışlarda Hâl Müdürlü - ğünün ilân ettiği toptan fiyatla - rına nazaran yüzde 20 - 35 kâr bırakılmaktadır.

Ancak bazı manav ve satıcı - lar hâlden aldıkları sebze ve meyvaları bir tasnife tâbi tutu - rak iki üç sınıfa ayırmakta ve buna göre fiyatları koymakta - r. Bu ki asıl iltihak bu şekilde ya - pılmaktadır. Fiyat mürakabe komisyonu bilhassa bu noktaları göz önünde bulundurarak yeni formüller kararlaştıracak ve normal kâr nisbetlerini ona gö - re tesbit edecektir. Diğer taraf - tan hâl müdürlüğü de gelen ve satılan sebzeleri tesbit edecek ve sebze satışlarındaki müraka - be bu suretle daha kolaylıkla yapılacaktır. Mürakabe komis - yonu bundan başka dün yaldız ve limon satışları üzerinde de meşgul olacaktır.

Un buhranı yok

Şehirde son bir kaç gün zar - fında un buhranı mevcut oldu - ğuna dair çıkan bazı haberler üzerine alâkadarlar arasında yaptığımız tahkikat neticesinde şehirde herhalkı bir buğday ve ya un buhranı mevcut olma - dığı anlaşılmıştır.

Toprak mahsulleri Ofisi de ğir - menciler şehrin ihtiyacı kadar buğday vermek ve bun - dan başka fevkalâde ahvalde harcanmak üzere gene de ğir - mencilerde bir stok bulundur - maktadır.

Evvelki gün Beylerbeyinde bulunan bir fırının un alama - yışının sebebi de ğirmencilerin bu stoktan kullanmak veya kul - lanmamakta tereddüde düşmüş olmalarından ıleri geldiği öğ - renilmiştir. Alâkadarların ver - dikleri emir üzerine fırınlara ar - zu ettikleri kadar un tevziatı yapılmıştır.

Elde kâfi derece buğday ol - duğu ve yeni mahsulün de be - reketli bulunması sebebiyle bir un buhranının mevzuu bahsol - malmadığı alâkadarlar tarafın - dan temin edilmektedir.

Barbarosun türbesi tanzim olunuyor

Büyük amirahımız Barbaros Hayreddin türbesinin park ha - line konması işine başlanılmış bulunulmaktadır. Barbaros türbesinin etrafı aslına uygun surette bir duvarla tahdid edil - mektir. Belediyemiz bilhassa bu büyük denizcimizin türbesinin tanzimini yapmak hususunda aza - mî gayret sarfetmektedir.

Arkeoloji Müzeleri eski eser - leri koruma encümeni büyük de - nizimizin evlâd ve ahfadına ait mezar ve sandukaların bulun - dukları yerlerde restore edilerek hüsnü muhafazasını belediye - den rica etmiş ve belediyemiz bu yerinde ricayı maalmemnu - niye kabul etmiştir.

OKUYUCU

DIYOR KI:

Senelik radyo ücreti taksitle alınamaz mı

Senelik radyo ücretlerinin bir - den verilmesi hakkında halkın çektiği sıkıntıları bu - rada döküp saymağa lüzum görmüyorum. Yalnız, on lira senelik ücretin taksitle alın - masında ne gibi bir mahzur olduğunu anlayamıyorum. Mutavassıt kazançta bir aile - nin bu parayı birden vermesi onun zaten mahdud olan büt - çesini sarsmaz mı? Bin türlü mahrumiyet içinde çabala - yan bu insanlar akşam işle - rinden döndükleri zaman radyo - larının başında yorgunluk - larını gidermek ihtiyacı için neden siyanet görmüyor? Bu para evvelce olduğu gibi iki taksitle almak olmazsa hem çok aboneler radyolarını kapamaktan kurtulurlar, hem de halk seve, seve ve sıkıntı çekmeden parayı verebilir.

Lütfen, acilen karar itti - hazı için yazımızın halk sütu - nunda intişarını saygılarımla dilerim.

Beşiktaş Köyü Mekteb sokak No. 7 Salâhaddin Teoman

Taksilere zam talebi tedkik olunuyor

Benzin fiyatlarında yüzde 25 nisbetinde tezyat tesbit olundu

Şehirimizde bulunan Şoförler Cemiyeti benzin ve yedek aksa - mın pahalılaşması yüzünden taksiler için belediyeden bir zam istemişlerdi. Belediye bu talebi muvafık görerek tedkikata bağ - lamış ve evrakı otobüs komisyo - nu neticede benzin fiyatlarını son günlerde % 25 nisbetinde teza - yüt ettiğini tesbit etmiş, fakat yedek aksamın tezyatı nisbetini tesbite muvaffak olamamıştır.

Bu itibarla evrak, yedek ak - samda görülen tezyatı dikkat - lenilerek benzin fiyatlarındaki tezyatı nisbeti tesbit olunduğu takdirde şoförler tarafından ist - enen zammın kat'î miktarı bu - lunacaktır.

Köprülül yalısının hara - bisine meydan veril - memeli

Anadoluhisârında, Köprülül - yalısi namıyla maruf binanın son zamanlarda yıkılıp harab bir hale geldiğini gören Arkeoloji Müzeleri umum müdürlüğü ile belediyemiz, şehrimizde eski si - vil mimarimizin güzel bir nümu - nesini halen mezkûr binayı bu ha - râb halden kurtarmak imkânını aramaktadırlar. Bu binanın ya - rın zamanda tamir edileceği ü - mid edilmektedir.

HALKEVLERİNDE :

Hayirsever kadınları davet

Beyoğlu Halkevinden: Evimizin sosyal yardım şube si, ders senesi başında ilkokul yoksul çocuklarına verilmeğe ü - zere beş yüz takım elbise hazır lamağa karar vermiştir. Bu iş için Evimizde, sosyal yardım şubesi azalarından muhterem bayanların idaresi altında bü - tün yaz müddetince çalışacak bir dikiz atölyesi açılmış, lâ - zımlı kumaş ve saire temin olunmuştur.

Şimdilik sah ve perşembe gün - leri saat 14 den itibaren açık bulunan atölyemizde çalışmak veya evinde dikmek suretiyle bu hayırlı teşebbüse iltisak etme - mek isteyen müşfik ve âliçenab kadınlarımızın ve kızlarımızın lütfen Evimize müracaat ey - lemelerini rica ederiz.

Mersin - İstanbul yük postaları ihdas ediliyor

Mersin seferlerinin lâğvedil - mesinden sonra Ceneb ve Şark vilâyetlerimizde kara yoluyla ya - pılan nakliyat tam mânasıyla kifiyet etmediğinden alâkadar - lar bu vaziyetin önüne geç - mek için Mersin ile İstanbul a - rasında yalnız gileb seferlerine müsaade etmeğe karar vermiş - lerdir.

Bu seferleri yalnız Denizyol - ları idaresi yapacaktır. Bunun için iki gileb kiralayacaktır. Bu gilebler her hafta bir gidiş ve bir de dönüş seferi yapacaklar - dır. Enebi kumpanyalar Ak - deniz için sigorta kabul etme - diklerinden bu vapurların yerli sigorta kumpanyaları tarafın - dan sigorta ettirilmesine çalı - şılmaktadır.

Ziraat Bankası

Fors major halinde Rumanyaya satılan malları alacak

Rumanyaya satılacak tiftik ve yapağaların teslim ve kontrol işlerini yapmak üzere bir kaç gün evevi şehrimize gelen Ru - men fabrikatörlerinin mümessil - lerinden Marsalâ dün Ankara - ya gitmiştir.

Diğer taraftan memleketimiz den yapılacak mübayaat ile Ru - men mallarının teslimatını idare edecek olan 19 kişilik bir Ru - men heyetinin bugün şehrimize gelmesi beklenmektedir. Bu heyet azalarından bazıları An - karaya giderek temaslarda bu - lunacaktır. Rumanyadaki tica - ret heyetimizin de bir kaç güne kadar gelmesi beklenmektedir.

Diğer taraftan haber aldığımız göre Rumanyaya satılacak malları taahhüd etmiş olan tü - carlar bir fors major halinde mübayaat ettikleri malları Ru - manyaya yükleyemezlerse Ti - caret Vekâleti Ziraat Bankası vastasıyla bu malları tücar - dan mübayaat edecektir.

Şirket ve denizyolları - nın yaz tarifeleri

Şirketi hayriyenin Boğaziçi yaz tarifeleri temmuzun ilk haf - tasında tatbik edilmeğe başlan - acaktır. Şirketin yeni tarifelerine göre aksamları Boğazdan son vapurlar geç saatlere alınmış - tir.

Bilhassa pazar günleri Bo - ğazdan geç vakitlere kadar İ - stanbula vapur bulunabilecektir. Tatil saatleri zamanında da kö -prüden Boğazın yukarı iskele - lerine doğru postalar konmuş - tur. Pazar günleri Yeni mahal - leden köprüye son vapur saat 24 dedir. Bu vapur bütün is - kelelere uğrayacaktır. Sair gün - lerde son vapur gene Yenima - halleden kalkmak üzere 21 de - dir. Her gün aksamları köprü - den doğru Yeniköye ve oradan bütün yukarı Boğaz iskeleleri - ne 17.40 ve 18.35, doğru Büyük dereye 19.20 de vapur kalkaca - ktır.

Cumartesi günleri köprüden her hatta son vapurlar ve pazar günleri her hatta ilk vapurlar yüzde elli tenzilatlıdır.

Denizyolları idaresinin köprü ile Adalar, Yalova ve Anadolu iskeleleri arasındaki yaz vapur tarifeleri de 5 temmuzda tat - bika başlanacaktır.

Ankaradan gelen vekiller

Gümruk ve İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz, Nafia Vekili A - li Fuat Cebesoy ve Sihihiye Ve - kilî Hüfûsî Alatas dün Ankara - dan şehrimize gelmişler ve vekâ - leti alâkadar eden müesseseler - de tedkiklerde bulunmuşlardır. Raif Karadeniz öğleden evvel inhisarlara gelecek bir kaç saat meşgul olmuşlardır.

POLİTİKA

Fransadaki cere - yanlar ve İngiltere

Fransa mağlûb edildikten ve ha - simlerle mütareke aktettikten sonra Avrupa filen harb hali kalmamıştır. Fakat buna rağmen Fransanın vaziyeti, aldığı ve alacağı tavır her tarafta dikkat ve merak ile takip edilmektedir.

Bilhassa Fransanın, dünkü müt - tefik İngilterenin bu hususdaki ha - sasıyeti çok büyüktür. Halihazırda, İngiliz devlet adamlarının irad eyle - dikleri nutuklardan, Londra - ya uzat - selerdenberi müteker bir siyaset ile bağlanan Fransanın müferid sulh teşebbüsünden derin bir acı duydu - kları anlaşılmaktadır.

Bu acı, İngilizler nezdinde aynı za - manda bir hayal inkısaı tevild et - miştir. Ezümle Fransız sahillerinden mihrer devletlerinin İngiltereye ve Akdenizdeki üslerine taarruz edebil - melerine imkân veren şartlar bu in - kısır hayali doğurtan âmillerden bir - dir. Zira neticede, Fransızların İngi - ltereye karşı yapılan hücumlara muti bir basamak teşkil edeceği fikri İn - gilterede yer almadığı bağlamıştır. Ayrıca Fransız donanması hakkunda - ki hükümlerde İngilizlerin nazaran - da büyük bir mana ifade etmemekte - dir. Çünkü İngiltere göre, mihrer devletleri Fransızların mütareke hü - kümlerine riayet etmedikleri iddiası ile bu hususta verdikleri teminatı geri alabilecek mevkiidedirler.

Bu suretle İngiltere artık mahiye - tinde tereddüd edemeyeceği bir vaz - iyet karşısında kalmıştır. Fransa mağ - lûbden de olsa, dümanlarla bir sulh talebinde bulunmuş ve bu hal İngi - lter imparatorluğunun mücadele ve hayat prensiplerine sakte vuracak bir ma - hiyet arz etmiştir.

Şüphesiz, böyle bir mütareke ve sulhün akışkâmlarına tahammül etmek, fedakârlıklarda bulunmak hattâ ıztırah çekmek Fransaya akl - bir keyfettir.

Fakat Fransa hâdisesi bununla bitmemektedir. Zira Fransada, Al - man siyasetinden artık eksiği gibi korkmaları bir cereyanla, Fransanın mukadderatını İngilizlerin elinde gö - ren bir nokta nazar karşısına bağ - lanmıştır. Halihazırda, her ne pahasına olursa olsun Fransa topraklarını aza - mî surette korumak ve bunun için de elden gelen fedakârlığı yapmak cereyanını temil eden taraf Mareşal Petain hükümetidir.

Bu hükümet, «olan oldu, Mağlû - biyeti hak ettik. Şimdiden sonra ga - lisip kendimizi kurtaralım» demek - tedir. Fakat bunun ne şekilde ola - bileceği, müstemlelerinin büyük bir kısmından, ticaret filolarından, ve hattâ ticaret serbestisinden mahrum kalan bir memleketin buna nasıl mu - vaffak olacağı malûm değildir.

İşte böyle bir vaziyet karşısında bir takım Fransızlar ve ezümle mü - stemlelerdeki Fransızlar, son bir ü - midin İngilizlerle birlikte hareket etmekte mündemik olduğu fikrinde - dir.

Bu cereyanın başında da, genç Fransız generallerinden De Gaul bulunulmaktadır.

Bugünkü hâdiseler arasında, bu ce - reyan filiyatta muayyen bir eser yü - cude getirmiştir. Bu da Londradaki Milli Fransız Komitesidir. Bu komite, müstemle topraklarına ve memle - ketlerinin felâhi için çalışmak istiyen Fransızlara dayandığını söylemekte - dir.

Neticede, İngiltere hükümeti, bu komiteyi tanıtmakla ve buna mukabil de Bordeaux hükümetini düşman te - sirli altında kalmış ve binaenaleyh asıl Fransız menfaatlerini temsil edemeyecek bir teşekkül olarak görme - ktedir.

Bu sebebden, İngiltere ile Fransa hükümeti arasında karşılıklı bir ne - nakâşe ve hücum serisi başlamıştır. Bu suretle eski iki samimi müttefikin arası açılmıştır.

İşte bu nokta, nazarda tutuldu - ğu ve mihrer siyasetinin Avrupa kı - tasındaki zaferlerinden serî bir surette istifade temin edilebilmek için İngi - lterli mağlûb etmek gayesinde olduğu düşünöldüğü takdirde Fransa ile İn - gilterenin aralarına açılmasının e - hemmiyeti aşılmaktadır.

Dr. REŞAD SAGAY

Karısını döven

Şehreminde oturan Tahsin Seyfi Diğli aralarında çıkan bir kavga da karısı Müberrayı döv - müş, kaynanası Düddaneyi de dövdükten sonra çakı ile yara - lamıştır. Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesinde yapılan muhakemesi sonunda, Tahsin Seyfi, 27 gün hapse mahkûm edilmiştir.

Azabkapıda yangın

Azabkapıda Gazi köprüsü ba - ğında Mustafanın kira ile otur - duğu 45 numaralı dükkânın ü - zerindeki odadan yangın çık - mış, dükkân ve oda yangından sonra itfaiye tarafından söndü - rülmüştür.

Yeni Sabah

ABONE BEDELİ			
	Türkiye	Enebi	
SENELİK	1400 Krg.	2700 Krg.	
6 AYLIK	750	1450	»
3 AYLIK	400	800	»
1 AYLIK	150	300	»

28 HAZİRAN 1940 CUMA
21 Cemazil'evvel 1359
15 Rumi Haziran 1356
Qün 180 Ay: 6 1940 — Hızır 54

Gün	Öğle	İkindi	
8.46	4.32	8.33	Ezanı
4.31	12.17	16.18	Vasatı
Akşam	Yatsı	İmsak	
12.00	2.03	06.25	Ezanı
19.45	21.48	2.10	Vasatı

EN SON HABERLER

Fransız filosu harbe devam edecek

(Baş tarafı 1 incede)

garb nisf küresinde bulunan bütün Fransız müstemlekelerinin Amerika tarafından deruhte edilmesini istemek ve Hitlerin tahakkümü altında bulunan Fransız faşist hükümetinin Amerika için teşkil ettiği tehlikeye işaret etmektedir.

Son günlerde harbiye nazırlığına tayin edilen miralay Knox'a ait Şikago Daily News gazetesi diyor ki:

Garb dünyası hürriyetlerinin yedilemini aflatıyla hareket ederek bu nisf küredeki bütün Fransız müstemlekelerinin idaresini deruhte etmelidir.

Fransada Hitlerin tahakkümü altında bulunan Faşist hükümeti her türlü münasebeti kesmeli ve Londrada teşekkül eden Fransız millî komitesine müracaat etmelidir. Çünkü bu komite, Fransız demokrasisinin mesul idare unsurları bakiyesini teşkil etmektedir.

Kanada hava kuvvetleri müthiş bir surette arıyor

Londra, 27 (A.A.) — Kanada harp tayyaresi imalatı o kadar ehemmiyetli bir şekil almıştır ki bu sene 1028 tayyare ve 1941 de 1583 tayyare teslim edilecektir.

Geçen ayın başında Kanada hava kuvvetleri kadrosu 1938 subay ve 10926 tayyareden mürekkep bulunuyordu. Ordu ile teşriki mesai eden mekteplerde mütemadiyen tedris ve talim yapılmaktadır.

Cibutideki Fransızlar harbe devam karar verdiler

Aden, 27 (A.A.) — İtimada sayan bir membandan buraya gelen bir harbe göre, Cibutideki Fransız makamları mücadele ve devam etmek niyetindedirler. Umumi vali B. Deschamps, aldığı hatı harekette, Fransız kataları kumandanı general Gentilhomme'un tam müzaheretine malik bulunmaktadır. Generalin, vaziyete karşı koyacağına itimadı vardır.

De Gaulle'un beyanatı

Londra, 27 (A.A.) — General de Gaulle, bu akşam İngiliz radyolarının Fransızca nesriyatı esnasında bütün Fransızlara hitaben yeni bir beyanatta bulunmuş ve demiştir ki:

Ruhların şaşkınlığı karşısında, işidilmemiş bir esarete düşen bir hükümetin infisalı karşısında, müesseselerimizi harekete geçirebilmek imkansızlığı karşısında, ben Fransız askeri ve gafi general de Gaulle, Fransız adına söz söylediğime imanım vardır,

Fransa adına, şu kat'i beyanatta bulunuyorum:

Silâhi hâlâ elinde olan her Fransızın mutlak vazifesi, mukavemeti devam etmektir. Silâhını, bırakmak, bir askeri mevzî terk etmek, Fransız topraklarında herhangi bir parçayı, Fransız kuvvetinden herhangi bir kısmı düşman kontrolü altına koymak vatana karşı bir cinayettir. Bu saatte, her şeyden evvel, Fransız şimali Afrikasına tam kalması olan şimali Afrika hitab ediyorum.

İtalyan müharekesi, Liauteylerin Nogues'lerin eserine karşı kaba bir tuzaktan başka bir şey değildir.

Şerefi olan herkesin kat'i vazifesi, düşman şartlarını ifadan imtina etmektir. Bordeaux'daki panigün denizi geçmiş olması kabul edilemez.

Fransız askeri, her nerede bulunursa bulun, kendini göster.

Fransız müstemlekeleri harbe devam edecek

Londra, 27 (A.A.) — Londrada bir Fransız millî komitesi teşkil etmekte olan general de Gaulle, Fransız müstemleke im-

Millî müdafaa mükellefiyeti kanunu meriyete giriyor

(Baş 1 incede)

İşbu kanun ve nizamnameye göre verneğe ve yapmağa her şahıs borçludur.

Millî müdafaa mükellefiyetinin tatbikine başlanacağı ve nihayet bulacağı tarihler ve mükellefiyetin tatbik sahası Heyeti Vekilede tayin ve ilân edilecektir. Millî Müdafaa mükellefiyeti, mükelleflerin kudret ve kabiliyetlerine göre adil bir nisbet dahilinde tevzi edilir. Kanunda yazılan istisnalardan başka verilen her şey, yapılan her hizmet için hükümote sahilne değeri kadar tazminat verilir. 15 yaşını bitirmemiş olanlarla 65 yaşını tamamlamış olanlar, malî ve sîhhi muhtel olanlarla, bakıma muhtaç çocuğu olan, ve gebe bulunan kadınlar şahsî mükellefiyete tâbi tutulmazlar.

Münakalât Vekili İzmirde

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

kara ve İstanbul arasında elektrikli tren için mevzuu bahsolmadığını söylemiş ve sözü Aziziye trenine naklederek demist ki: Aydın hattının Selçuk ve Çamlık istasyonları arasında mevcut büyük ve küçük Aziziye tünelleri İzmirden Karakuyu ve İzmirde kadar devlet edvatına yani beynelmil normal yagon ve lokomotiflere geçid vermedikinden bütün bekekeyi ikiye ayırmak suretile müthiş bir arza noktası teşkil etmekte idi.

Bundan 80 sene evvel inşa edilen bu tüneller hem işa tarza bakımından mukavemetini kıran hem de binde 28.5 gibi bütün devlet demiryollarında misli olmayan bir meyil üzerinde bulunması dolayısıyla artık devletleşen bugünkü demiryolları bekekesinin iktisadî inkişafına ve trafik kesafetine cevap verecek kıymetten düşmüş bulunuyordu. Bu itibarla 1937 senesinde bu tünellerin teccidine karar verildi. 1000 metre tulünde olan büyük Aziziye tüneli ile yeni Çamlık istasyonu bu suretle Nafia Vekâletince bir müteahhide ihale edilerek yapılmıştır. Aydın istasyonunda bir geçid köprüsü de dahil olmak üzere bu inşaat 760 bin liraya mal edilmiştir. Selçuk ve Çamlık istasyonları arasındaki meyil, arızasının da izalesi için 9 kilometre tulünde yeni bir varyantin inşası münasib görülmüş olup halen ikmal edilerek Nafia Vekâletince ve kâletimize devredilmekte olan bu işlerin heyeti umumiyesi 1 milyon 400 bin liraya mal olmuştur. Bu varyant üzerinde bir kilometrelik tünelden maada biri 280, diğeri 150 metre uulünde yeni iki tünel daha vardır. Bu suretle eski Aydın hattına 7000 kilometreyi tecavüz eden devlet hatları üzerinde misli olmayan bir arızadan kurtularak seyruferin emniyet ve randımanı artırılmış bulunmaktadır. Halen, bu mintaka üzerinde meyillerin tahfifi ve tünel galeriesinin genişlemesi sayesinde cer kabiliyeti eskisinin iki misline çıkmıştır. Bu ayın 24 ünden itibaren Ankaradan Aydın hattı istikametini takib etmek üzere memleketimizin diğeri hatların da kullanmakta olduğumuz modern vagon ve lokomotiflerle yataklı vagonlardan mürekkep kompozisyonlar işlemeğe başlamıştır. İlk trenle İzmirde kadar seyahat yapmakla baktıyırın.

Öğrenildiğine göre, Hindi Çindeki Fransız kuvvetleri kumandanı general Catroux bu müstemlekenin istilası için yapılacak her teşebbüse mukavemet edeceğini kat'i bir surette bildirmiştir.

Öğrenildiğine göre, Hindi Çindeki Fransız kuvvetleri kumandanı general Catroux bu müstemlekenin istilası için yapılacak her teşebbüse mukavemet edeceğini kat'i bir surette bildirmiştir.

Öğrenildiğine göre, Hindi Çindeki Fransız kuvvetleri kumandanı general Catroux bu müstemlekenin istilası için yapılacak her teşebbüse mukavemet edeceğini kat'i bir surette bildirmiştir.

Öğrenildiğine göre, Hindi Çindeki Fransız kuvvetleri kumandanı general Catroux bu müstemlekenin istilası için yapılacak her teşebbüse mukavemet edeceğini kat'i bir surette bildirmiştir.

Öğrenildiğine göre, Hindi Çindeki Fransız kuvvetleri kumandanı general Catroux bu müstemlekenin istilası için yapılacak her teşebbüse mukavemet edeceğini kat'i bir surette bildirmiştir.

Öğrenildiğine göre, Hindi Çindeki Fransız kuvvetleri kumandanı general Catroux bu müstemlekenin istilası için yapılacak her teşebbüse mukavemet edeceğini kat'i bir surette bildirmiştir.

Öğrenildiğine göre, Hindi Çindeki Fransız kuvvetleri kumandanı general Catroux bu müstemlekenin istilası için yapılacak her teşebbüse mukavemet edeceğini kat'i bir surette bildirmiştir.

Amerika donanması Pasifik'e açıldı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Vaşington, 27 (A.A.) — İyi malumat alan mahfillerde dolasmakta devam eden fakat henüz teyid edilmemiş bulunan haberlere göre, Amerika Birleşik devletlerinin Havya adalarındaki donanmasının bir kısmı, halen cenubi Amerikanın garb sahillere gelmek üzere yola çıkmıştır. Bu haber, Japonların Pasifikte cenubi Amerika sahilleri civarında manevralar yaptığını dair gene henüz teyid edilmemiş bir haberle alakadar bulunmaktadır.

Ayrıca alınan malumata göre, Amerika Birleşik Devletlerinin Rioda bulunan on bin tonilâto-luk "Wichita", ağır kruvazörü, pek muhtemel olarak Montevidео'da Amerika Birleşik devletlerinin Unicy kruvazörü de bulunmaktadır.

Japonya ve Hindini

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

lerdir. Bununla beraber vaziyet sakindir.

Kongkon Telegraph gazetesinin öğrendiğine göre, Hindi çini makamları muhtemel her türlü istilâ teşebbüsünü tard için bütün ihtiyat tedbirlerini almak tadırlar. Umumi vali general Caroux, hudud bölgelerinde müs terek bir Fransız - Japon polisi derpiş eden anlaşmayı tanımış olmakla beraber, Bordeaux hükümetinden müstakil olarak hareket edecektir. Sahilde ve Çin ile Hindi Çini arasındaki hudud Fransız kadın ve çocukları, Japon hareketının Kuangsiye mitin hasır olduğu görülmekte olmasına rağmen, dahile sevkedilmektedir.

Japonya İngilterenin kararını bekliyor

Tokio, 27 (A.A.) — Japon bahri mahafilinden verilen haberlere nazaran Fransız Hindi Çinisi tarikle Tehoug - King'e giden esya nakliyatı hemen tamamen durmuştur. Buna mu-kabil D. N. B. nin verdiği malumata nazaran Kong - Kong ve Birmani tarikle yapılan nakliyat, endige verici miktarlara baliğ olmaktadır.

Bahriyenin söz söylemeğe salâhiyettar memuru, Japonyanın, İngiltere tarafından seri bir surette karar verilmesine intizar ettiğini bildiriyor. Bu esnada Çindeki vaziyetin inkişafı büyük bir dikkatle takib edilmektedir.

Japonyanın Fransız Hindi Çinisinde gözü yokmuş

Tokio, 27 (A.A.) — Hindi Çini hududundan alınan haberlere göre, 17 haziranda harekâta başlayan Japon kuvvetleri, 52 haziranda Lungbiyi almış ve dün Minkianga kadar ilerlemişler. Japonlar, Fransız Hindi Çinisi ile Çünking arasında bütün münakalâtı kesmek niyetindedirler.

Japonyanın Hindi Çiniyi istilâ için hiç bir niyeti olmadığı bildirildi.

Rusya Besarab-yayı alıyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bükreş radyosunun tebliği

Bükreş 27 (A.A.) — Bükreş radyosu, bu akşam, aşağıdaki resmî tebliği neşretmiştir:

Saltanat konseyi, bugün saat 12.30 da sarayda kral majeste Carol'un riyasetinde toplanmıştır. Konsey, dün saat 22 de Sovyet hükümetinin Moskova elçimize tevdi ettiği notayı tekkil eylemiştir. Bu notada, Sovyet hükümeti, Besarabyanın ve şimali Bukovinanın Sovyetlere terkin taleb etmiştir. Sovyetlerle sülhü münasebetlerin devam ettirilmesi arzusunda bulunan saltanat konseyi, Sovyet notasını müzakere etmek üzere iki hükümet murahhaslarının içtimai için tarih ve mahal tayininin Sovyet hükümetinden talep edilmesi hakkında Rumen hükümetinin aldığı kararını tasvib etmiştir. Rumen hükümetinin teklifine Sovyet hükümetinin cevabı beklenmektedir.

Sovyet notası nasıl verildi?

Bükreş, 27 (A.A.) — "Stefani", Moskovadaki Rumanya elçisi dün saat 10 da Molotofdan bir nota almıştır. Molotof, bu notasında Rumanyadan Besarabyanın tamamının ve Bükovina'nın da şimal kısmının tamamen iadesini talep etmektedir.

Rumanya hükümetinin bu akşam Sovyet hükümetine cevap vermesi icab etmektedir.

Rumen makamatı bugün için akdi mukarrer olan kraliç meclisinin içtimama intizaren harekati istisarelerde bulunmakta dırlar. Bu esnada Sovyet tayyareleri hiç şüphesiz diplomasi faaliyetine Sovyet askeri kuvvetlerin müzahir olduğunu göstermek için taleb edilmiş arazi üzerinde uçuşlar yapmaktadır.

Rumanya siyasî mahafilî, fevkalâde yeis ve fütur içindedir. Gazeteler bu babta hiç bir havadis vermemektedirler.

Alınacak kararları tahmin etmek mümkün değildir.

Kızıldoru Besarabyaya girdi

Sofya, 27 (A.A.) — Stefani: Sovyetler birliğinin Besarabyanın ve şimali Bukovianın iadesi için Rumanyaya verdiği ultimatom haberi, bu meselenin hallinin çok aktif telâkki edilmesine rağmen, Bulgaristanda büyük heyecan uyandırmıştır. Balkanlarda inkişaf etmekte olan yeni vaziyet karşısında Bulgar hükümetinin hattı hareketi, henüz tesbit edilmemiştir.

Köstence ve Tunada üs de mi isteniyor?

Bükreş, 27 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Şimdiye kadar tekkil edilmeyen bazı haberlere nazaran Sovyet Rusya hükümeti Rumanyanın Moskova elçisi Davidescoya müddeti bu akşam saat 22 c. bitecek olan bir ultimatum tevdi etmiştir. Bu ultimatum Besarabya ile şimal Bukovianının Rusyaya verilmesini aleb etmek ve bundan başka aynı ulti-

natunda Köstence ile bazı Tuna limanlarında Rusyaya üssü bahriler verilmesi de talep olunmaktadır.

Rumanya kralı Alman ve İtalyan elçileriyle görüşti

Bükreş, 27 (A.A.) — Şurayi kralı bugün saat 12.30 da kralın riyaseti altında toplanmıştır. Kral içtimaa girmeden evvel evvelâ Alman elçisini ve müteakiben İtalya elçisini kabul eylemiştir. İçtimadan sonra hiç bir resmî tebliğ nesrolunmamıştır.

Budapeşte, 27 (Hususî) — Buraya gelen malumata göre Sovyet ultimatum müddetinin şimdiki saat 22 den itibaren Kızıldoru Besarabyayı işgal etmek üzere hududı aşmış bulmaktadır.

İngiliz hava nezareti tebliği

Kahire, 27 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetlerinin tebliği:

Dün sabah erken, İngiliz hava kuvvetlerine mensub bombardıman tayyareleri, şarki Afrikada Fura tayyare meydanına muvaffakiyetli hücumlar yapmışlardır. Bombardıman tayyarelerimiz, hangarları ve atelyelere hücum ederek müthiş hasarı mücib olmuştur. Tayyarelerimiz, üslerine dönerken, düşman tayyareleri ile 30 dakika süren bir muharebeye tutuşmuşlardır. Bir düşman tayyaresi muhakkak, diğeri bir düşman tayyaresi muhtemel olarak düşürülmüştür. Tayyarelerimiz, sağlam olarak üslerine dönmüşlerdir.

Bombardıman tayyarelerimiz, Makaka tayyare meydanına ve petrol depolarına da müteaddid hücumlar yapmıştır. Bu depolara bombalar isabet etmiştir. Falat hasarın genişliğini tahkik mümkün olamamıştır. Assab'daki askeri hedeflere de ayrı tayyare hücumları yapılmıştır.

Dün, Malta, beş defa tayyare hücumuna maruz kalmıştır. 12 sivil ölmüş, bir kaç kişi yaralanmıştır. Maddî hasar pek azdır.

Üç İngiliz bombardıman tayyaresi, bir düşman denizaltısına hücum etmiştir. Denizaltının civarına bombalar düşmüştür.

Düşman arazisi üzerine bir çok keşif uçuşları yapılmış ve bir çok fotoğraflar alınmıştır. Tayyarelerimizin hepsi sağlam olarak üslerine dönmüştür.

Alman resmî tebliği

Berlin, 27 (A.A.) — Ordu başkumandanlığının tebliği:

Mütteke muahedesi hükümleri mucibince katalarımız Bordeaux'nun doğusunda Dordogne bölgesine kadar ilerlemişlerdir. Düşmanın zaıf deniz cüzatları tarafından 24 haziran 25 hazirana bağlayan gece Fransanın şimalinde yapılan istisaklar zorluksuz tarfedilmiştir.

Bir denizaltı, 35.000 tonluk bir düşman gemisinin battığını bildirmiştir.

26 haziran 27 hazirana bağlayan gece Alman bombardıman tayyareleri İngilterede deniz tesisatı ile tayyare tezgâhlarına bombalar atmışlardır. Bir Alman tayyaresi üssüne dönmüştür.

Bu gece, İngiliz tayyareleri batı Almanyası üzerine de bombalar atmışlarsa da bu bombalar askeri hedeflere isabet etmemiştir.

Bazı siviller ölmüş ve yaralanmıştır. İki İngiliz tayyaresi dağı topraklarından, diğeri bir tayyare de Alman avcıları tarafından düşürülmüştür.

İtalyan resmî tebliği

İtalyada bir mahal, 27 (A.A.) — Umumi İtalyan karargâhının tebliği:

Tayyare bombardıman filolarımız birbirini müteakib Malta'ya hücum etmişler ve adanın yeni bir takım bahri ve havai hedeflerine şiddetle taarruz etmişlerdir. Bütün tayyarelerimiz hareket üslerine dönmüşlerdir.

Şimali Afrika depolar otomobil ve kamyonlara ve sair motorlu nakil vasıtalarına karşı müteaddid hücumlar yapılmıştır. Bütün tayyarelerimiz üslerine dönmüşlerdir.

Deniz cüzatılarımız dikkate sayan bir muvaffakiyetle Solium İngiliz üssünü bombardıman etmişlerdir.

Düşmanın Massanah ve Assab'a karşı yapmış olduğu hava seferleri hiçbir netice vermemiştir.

Türkiye ve Müttefikler

(Başmakaleden devam)

sini ibra etmesi için İngilterenin muvafakatını rica ediyordu. Bordeaux hükümeti bu arzusunda ısrar etmiş ve Londrada münasebet ve muhalefetine rağmen tasavvurunu fiile koyarak sahnedan çekilmiş bulunuyordu. Ankara muahednamesi üç devlet arasında imzalanmış olmakla beraber, devletlerden biri ittifaktan haric kalsa bile, diğeri ikisi aynı hak ve vazifelerle birbirlerine bağlı bulunmak taahhüdündedirler. Binaenaleyh bugün Ankara muahednamesi Türkiye ile İngiltere yi birbirlerinin eskisi gibi müttefiki yapmakta devam ediyor.

Muahedenamenin bu suretle bidayette olduğu şekil ve ruhata temadisi. Ankara ile Londrada arasındaki görme ve düşünme ittihadını bir kere daha isbat eder. Bu münasebetle müttefiklerin Türkiye'ye karşı coğrafi vaziyetinin ve an'evî dostluklarının icablarını göz önünde tutarak ötedenberi gayet dürüst ve geniş davranmış olduklarını hatırlamak faydalı olur. Ankara ittifak muahednamesinin nasıl bir ruh dahilinde ve ne gibi ihtiyaclara tekkil etmesi için hazırlandığı malumdur. Türkiye bir taraftan garb demokrasileriyle bu ittifak muahednamesini müzakere ederken diğeri taraftan aynı şartlar dahilinde büyük şarklı komusile de tedafül bir ittifak muahednamesini müzakere ediyor ve bu iki muahedenamenin bir arada yürütmesini şart koşuyordu.

İki muahedenamenin ikisinin de aktedileceği ve Türkiye'nin Adeta Rusya ve garb dünyası arasında dostane bir iltisak hattı vücade getireceği kuvvete

mid olunuyordu. Fakat harisane emelleri malum olan Almanyaya, Avrupada böyle bir sulh ve sükün ve müdafaa sisteminin vücut bulmasına tahammül edemedi. Saracoğlu Moskovada bulunduğu sırada birdenbire sahneye giren Von Ribbentropun Moskovada ağır basması neticesinde Rusya Türkiye ile ittifak projesinden vaz geçti. Müttefikler o zaman bu projenin tahakkukuna ellerinden geldiği kadar hizmet etmişler ve Türkiye'nin Rusya lehinde muahedenameye koydurmak istediği şartları kabul etmek gibi bir hüsnü niyet ve geniş görme eseri ibraz etmişlerdi.

İşte bugün müttefikimiz olarak kalan İngiltere, aynı realist görüşü, aynı geniş düşünceyi ve hüsnü niyeti muhafaza ediyor ve Türkiye'nin nazik ve hususî vaziyetini anlayarak Ankara muahednamesine merbut 2 numaralı protokol münderecatına tevfikân Türkiye'nin eskisi gibi "harb harici", kalmakta devam etmekteki isabet ve lüzumu teslim ediyor. Londranın bu dürüst, gerçekten dost ve samimî hareketi memleketimizde layık olduğu kadar esassî bir surette tekkil edilmiş ve iki hükümeti birbirine bağlayan sarımsak dostluğu ve ittifakı bir kat daha takviye eylemiştir. Fillahika Türkiye'nin alelacele filî neticelere iktiran etmekten uzak bir jest yaparak dolayısıyla Balkanların sükununu tehlikeye düşürmekte, her ihtimalle karşı ihtiyatlı ve kuvvetli bulunarak Balkanlarda hareket serbestisini tamamen muhafaza etmesindeki fayda gözden kaçmıyacak derecede aşikârdır.

Hüseyin Cahid YALÇIN

Şimdilik Bukadar

Şark ve Garb

Şark ve garb milletleri arasında müthiş bir karakter farkı vardır. Garb milletleri, yekdiğerleriyle ne kadar dost görünseler, yekdiğerleriyle ne kadar samimî bağlarla bağlanmış olsalar, bu dostlukları ve bu samimiyetleri ancak müttekabil menfaatlerinin icabı etirdiği bir hadde kadar devam ediyor.

En dost görünen milletlerin günün birinde bozuşmalarına ve yekdiğerinin görünüşü oyacak derecede birbirlerine düşman kesilmelerine sık sık şahid olmamız bu yüzdendir. Verilen söze riayet, komusunu yeme, mek, zaıf ve muhtaca yardım, kuvvetiye tabasbus etmemek şark kültürünün yüksek hasletleri olduğu için, bu hasletler şark milletlerinin de umumi karakterleri meyanındadır. Garb milletleri ne kadar medenîleşseler, hiç bir zaman bu yüksek temiz ve asil ruha malik olamazlar. Orta Asyadan Anadoluya geçen Kariyan kabilesinin için kuvvetliğin değil de, haklın tarafını tutmuş olduğunu kavrayamazlar.

İşte, dünyanın bu karışık ve buhranlı devrinde Iraklı nazırların Ankarayı ziyareti, şark milletleri arasında mevcut olan kardeslik ve dostluk bağlarını bir kat daha takviye ediyor edecektir. Şark milletleri, yaşadığımız bu dünya faciası karşısında yekdiğerine ne kadar yaklaşırsa, şarkda sulh o kadar sağlamlasın, şark o kadar "te-cavüz edilemez", bir mahiyet kesbeder.

Asırlarca bir arada yaşamış, kültürlü, an'anesi, tarihinden başka kanları da yekdiğerine karışmış olan şark milletlerinden her hangi birisi bir tecavüz uğruvacı olursa, onun duyacağı ızdırab ve acı muhakkak ki diğeri de kendisi kadar sar-sar.

Birinin felâkete uğraması, diğeri de felâkete uğraması demektir. Şark milletleri bu hakikati çok iyi anlamışlar ve buna iman etmişlerdir. Harb felâketinin Avrupa ufuklarındandan kopup şarkın temiz havasına da bulundurmasını asla istemeyiz. Fakat eğer böyle bir şey olacak, şark milletlerinden herhangi biri bir tecavüz uğruvacı olursa, o zaman yekdiğerine en kuvvetli kan, tarih ve iman bağlarıyla bağ bütün şark milletlerinin otomatik olarak bütün kuvvetleri ve iktidarları yekdiğerinin yardımına koştuğu görülecektir.

MURAD SERTOĞLU

Benzin fiatları artıyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Benzin, dökme, kilosu 31.25 kuruş.

Benzin, dökme, litresi 22.74 kuruş.

Benzin, çift büyük tenekede 865.85 kuruş.

Gazyağı, dökme, kilosu 18.34 kuruş.

Gazyağı çift büyük tenekede 628.12 kuruş.

Motorin, dökme, kilosu 10.83 kuruş.

Motorin, çift büyük tenekede 412.00 kuruş.

2 — Benzin ve gazyağının Ankara, İstanbul ve İzmirde dökme olarak azami satış fiyatları şunlardır:

	Benzin	Gazyağı
Ankara	27.50	—
İstanbul	25.00	19.55
İzmir	25.05	19.70
3 — Ankara, İstanbul ve İzmirde tenekeli benzin ve gazyağı azami satış fiyatları şunlardır:		
Benzin	Gazyağı	
Ankara	1005	775
İstanbul	925	660
İzmir	925	670

Besarabya için harb

Sovyetlerin bu Balkan milletinden talepleri nedir? Bu vaziyet karşısında Macarlarla Bulgarların hattı hareketi ne olacaktır?

Rumenlerle Ruslar arasında 22 yıldanberi müzmin bir has-talık halinde sürüklenip duran Besarabya ihtilali en nihayet kanlı bir sahneye dönüşmüş bul-muyor.

Ünvanı harb nihayetinde Ru-manya hükümeti içine verilen Besarabya ile Şimali Bükovina-yı Sovyetler, Rumen hükümetin-deki bir nota ile istedikler.

Bükreş hükümeti bu talebi yerine getirecek mi?

Bu talebin aslı kabul edilmi-yerek Dinyester nehri boyunda belki bu anda, silâh ve bombala-rın patlamaya başladığı muhak-kaktır.

Ve Rumen Kralı Karolun mil-let partisini vücutta getirdiği için Bagvetti. Tatavronun bir tebrik nutkuna verdiği cevabta:

"Millet partisi teşkilatı, Ru-manyanın Rönesansı için son ve kat'i safhasını teşkil etme-ktedir. Rumanya yeni bir siya-sî plân üzerinde bulunmakta-dır. Bu plân yüksek maneviyat, ve tam bir milliyetçilik, Ru-manyada herkesin ittifakı, büt-tün Rumenlerin kat'i vatanper-verliği sayesinde tahakkük ede-cektir. Allah yardımımız olsun, dediği gibi, Allah Rumen mil-letimin hakikaten yardımını ol-sun.

Çünkü bir taraftan Sovyet-ler, diğer taraftan Macaristan ve Bulgarlar Rumen toprakları üzerinde emelleri olan ve Ru-manyaya düşman komşulardır.

İtalyanın harbe girmesi ve Almanyanın Fransada kat'i zaferinden sonra Rumanyanın siyasi vaziyeti - geçen gün de söylediklerimiz gibi - çok nazik bir safhaya dönüşmüştür.

Kral Karol bu tehlikeli vaz-i-yetin içinden Rumen milletini kurtarmak için siyasi bir rejim değiştirme teşebbüsünde bulundu ve De-mir Muhafızlar teşkilatı ile uz-laştı. Kral Karolun bu duruma-ne hareketi Almanyanı kazan-mak ve bu sayede Sovyet teh-lilesini önleyebilmek içindi. Ama-ma, Sovyetler bu (milliyetçilik hareketinden) şüphelendi ve derhal harekete geçti.

Böyle bir hareketin vukuu iht-i-mali hiçbir zaman altından çık-mış değildi. Bu maksatlardır, ki Rumen hükümeti son haftalar içinde Sovyetlerle siyasi mü-sakelerle girişmiş ve Bükreşte devam olunan bu müzakerelerin neticesine çok büyük elemmi-yet verildiği görülmüştür.

Fakat, öyle anlaşıyor, ki Bükreş konuşmaları hiç bir ne-tice vermediği için Ruslar bir nota ile Besarabya ve Bükovi-nayı istemek kararını vermiş ve hava kuvvetlerini hemen hare-kete getirmişler.

Acaba bu anda Rumen top-raklarına girdiğini tahmin etti-gimiz Sovyet kuvvetlerine Ru-men ordularının mukabele ede-

Rumanya Kralı Karol

YAZAN:
M. NACMEDDİN
DELİORMAN

rek ve iki devlet arasında kanlı bir boğuşma başlayacak mıdır?

Rumenler Besarabya toprak-larına hücum edecek bir düşma-na karşı hazırlıklıdır.

Akkermandan Kigineef ve Ho-tine kadar uzayan müstahkem Karol hatları meydana getir-mişlerdir.

Karpatlaraltı sislilerinden başlayarak Çernovitz ve Poto-san şehirlerini içine alan Şimali Bükovina ve garbi Banat mı-takalarında olduğu gibi, Ru-manya - Macaristan hududun-daki Maros nehri ve Dobrojen mevkilerinde de Macarlarla kar-sı tam manasıyla hazırlıklıdır.

Bulgarlar Dobriceye saldır-a-cak olursa Karadenizden Tunay-a kadar uzayan müstahkem Ka-rol hatlarıyla karşılaştıkları ve müthiş telefat vereceklerdir.

Bu itibarla ve Bulgaristanın dahili vaziyetinin müvazenesiz-liği sebebiyle Bulgar ordusu - nun fırsatın istifadeye kalkış-mıyacağını zannediyoruz. Amma bu millet hissiyatına çabucak kapılarak ve sözlü güvenile-meyecek bir millet olduğu için Bulgar hükümetinin sülh ve bi-tarafık siyaseti takibi edeceğine dair olan vücdana kulak asıl-mamak icab eder. Şurasını da nazarı itibara almak lâzımdır, ki Sovyetlerle Besarabya üze-rinden Tunaya yakınlaşmaları Bulgar komünistlerini cesaret-lendirecektir. Ve Bulgaristan toprakları üzerinde faşistlerle komünistler arasında dahili bir kavganın vukuu bile ihtimal da-hilindedir.

Macarlar Rumanyada millet

partisinin teşkilini ve Demir-muhafızların krala uyusarak iş başına getirilmelerini (göz bo-yama) kabildinden bir tesebbüs addetmekte ve Almanyanın (al-datlamıyacağını) gazetelelerin-de yazarak Transilvanyanın ia-desini son günlerde ısrarla iste-meğe başlamışlardır.

Sovyetlerin Besarabya üze-rinden ileri atılmaları Macarları harekete getirmeyecek midir?

Bu ciheti, bir iki gün içinde anlayacağı ve Macarlar Transilvanyaya hücumu kalkışsa Rumanyanın istilasına Alman-ya ile Rusyanın uyusması üze-rine girildiği o zaman anlaşıl-acaktır.

Her halde, Rumanya kuvvetli muhasımlarla kuşatılmış, Ru-men ordusu ne kadar hazırlıklı olursa olsun büyük müşkülâtla karşılaşacağı muhakkaktır.

Rusyanın muazzam orduları-na karşı Rumanyanın çıkara-cağı asker adedi iki milyona tecavüz etmeyecektir. Bu or-la-nın yarısı silâhla silâhlıdır. Tayyare adedi 1000 ka-dardır. Karadenizde 1300 ile 1800 ton arasında üç büyük muhrir ile 260 tonluk üç küçük muhrir ve üç, dört denizaltısı vardır.

295 bin kilometre murabbâ genişliğinde ve nüfusu 18 mil-yondur.

MAHKEMELERDE:

Bir ihtikâr davası

Küçükpazarda gıvi tacir Pro-dromos Yonifidis ile Unkapa-nında gıvi ticareti yapan Garo Mehteryanın pahaah gıvi sat-tıklarımdan dolayı yakalanarak adliyeye verildiklerini, adliye a-e-lizini ceza mahkemesinde mu-hakemelerine başlandığını ve tevdik edildiklerini yazmıştık.

Dün, Prodromos ile Garo Mehteryanın muhakemelerine de-vam edilmiş, dükkânlarında ya-pılan keşfe aid rapor okunduk-tan son müddetini her iki si-nin de millî koruma kanunu-nun 32 inci maddesi delâletiyle 59 zuncun maddesine göre ce-zalandırılmaları istemistir.

Mazmunlar yeniden bazi iddi-alar dermeyen etnisler, mah-keme dükkânlarında yeniden ke-şif yapılmaması karar vermiş, ve mahkeme üç gün sonraya bırakılmıştır.

Faile hırsızı

Üniversitenin muhtelif fakül-telerinden yirmiden fazla paltö ile gene talebeyle atı çanta ve saire kalar, Sultanahmed ik-in-ci sülh ceza mahkemesinde mu-hakeme edilmekte iken serbest bırakılan ve bundan sonra or-tadan kaybolan Antakyalı Hü-seyin Altınöz zabita tarafından yakalanmıştır. Hüseyin Altın-öz buraya getirilecek ve adliye-ye teslim edilecektir.

Yazan: TALAT SÜMER

Katil

Bu kelime ne müheyyiz, ne so-guk, ne menfur bir kelimedir. İht-iğamız zamanı kurgumuzda otladın öguk, korkunc yüzünlü canlandı - gnu görür gibi oluruz. Bir ebede bir kemend, bir elinde bir palde, ö-nünde kanlı bir önük... Solhaneya götürülen bir munda gözü gibi dö-nen hâir bir çift göz, açık, gülünen bir surat... Söven, midetle bağran bir cene...

İşte bir katilin bayalımızda çac-bildiğimiz portresi...

Bir de bunların toplandıkları, o-turdıkları, buluştukları yere grip orada oturmak... Bunu düşünmek bile bütün asabımızı gevşetir, vücud-ümüz diken diken ürpermeler ara-sında titer...

Pakat hiç de korkutumuz gibi değildi! Ben şimdi mahkeme kor-i-dorunda, ağır ceza mahkemesi ö-nünde onlarla beraber gölgerlek o-turuyorum. Şen, şöh adamlar. Bana birer birer gösteriyorlar

— Şu, 24 seneye mahkûm olan Mansur. Hani sabun kazanının içi-ne bir adam basmış diye mahkûm olmuştu.

Yüzüne dikkatle bakıyorum. Sa-kin, hâlim, selim, yumuşak huylu, sevimli yüzlü bir çocuk... Hâlinde, his de yüz yirmi kiloluk bir insan kapınca iki üç metre iriftandık bir kazana atacak kuvvet yok. Tartışa 50 kilo zor gelir.

— Al' bir başkası... O da öyle, me-selâ Arnavud Şaban! Daha dîn o-tuz seneye mahkûm oldu. Ne kibâr, ne ceptimlen, ne aslı bir yüzlü var!.. Mahkûmiyet kararını öğrenmek üzere mahkemeye giriyor. Soruyo - rum:

— Sabar nereye?

— Karar...

Mahkeme koridorlarında... Katil Arnavud (S.) neler anlatıyor?

"At çalım; kız kaçırılım; davul zurna keyif çalım dadık. Başımıza bu belâ geldi. Şimdi beynümüzü ipten kurtarmaya bakıyoruz..."

YAZAN: TALAT SÜMER

Katil

Bu kelime ne müheyyiz, ne so-guk, ne menfur bir kelimedir. İht-iğamız zamanı kurgumuzda otladın öguk, korkunc yüzünlü canlandı - gnu görür gibi oluruz. Bir ebede bir kemend, bir elinde bir palde, ö-nünde kanlı bir önük... Solhaneya götürülen bir munda gözü gibi dö-nen hâir bir çift göz, açık, gülünen bir surat... Söven, midetle bağran bir cene...

İşte bir katilin bayalımızda çac-bildiğimiz portresi...

Bir de bunların toplandıkları, o-turdıkları, buluştukları yere grip orada oturmak... Bunu düşünmek bile bütün asabımızı gevşetir, vücud-ümüz diken diken ürpermeler ara-sında titer...

Pakat hiç de korkutumuz gibi değildi! Ben şimdi mahkeme kor-i-dorunda, ağır ceza mahkemesi ö-nünde onlarla beraber gölgerlek o-turuyorum. Şen, şöh adamlar. Bana birer birer gösteriyorlar

— Şu, 24 seneye mahkûm olan Mansur. Hani sabun kazanının içi-ne bir adam basmış diye mahkûm olmuştu.

Yüzüne dikkatle bakıyorum. Sa-kin, hâlim, selim, yumuşak huylu, sevimli yüzlü bir çocuk... Hâlinde, his de yüz yirmi kiloluk bir insan kapınca iki üç metre iriftandık bir kazana atacak kuvvet yok. Tartışa 50 kilo zor gelir.

— Al' bir başkası... O da öyle, me-selâ Arnavud Şaban! Daha dîn o-tuz seneye mahkûm oldu. Ne kibâr, ne ceptimlen, ne aslı bir yüzlü var!.. Mahkûmiyet kararını öğrenmek üzere mahkemeye giriyor. Soruyo - rum:

— Sabar nereye?

— Karar...

— Şu, 24 seneye mahkûm olan Mansur. Hani sabun kazanının içi-ne bir adam basmış diye mahkûm olmuştu.

Yüzüne dikkatle bakıyorum. Sa-kin, hâlim, selim, yumuşak huylu, sevimli yüzlü bir çocuk... Hâlinde, his de yüz yirmi kiloluk bir insan kapınca iki üç metre iriftandık bir kazana atacak kuvvet yok. Tartışa 50 kilo zor gelir.

— Al' bir başkası... O da öyle, me-selâ Arnavud Şaban! Daha dîn o-tuz seneye mahkûm oldu. Ne kibâr, ne ceptimlen, ne aslı bir yüzlü var!.. Mahkûmiyet kararını öğrenmek üzere mahkemeye giriyor. Soruyo - rum:

— Sabar nereye?

— Karar...

— Şu, 24 seneye mahkûm olan Mansur. Hani sabun kazanının içi-ne bir adam basmış diye mahkûm olmuştu.

Yüzüne dikkatle bakıyorum. Sa-kin, hâlim, selim, yumuşak huylu, sevimli yüzlü bir çocuk... Hâlinde, his de yüz yirmi kiloluk bir insan kapınca iki üç metre iriftandık bir kazana atacak kuvvet yok. Tartışa 50 kilo zor gelir.

— Al' bir başkası... O da öyle, me-selâ Arnavud Şaban! Daha dîn o-tuz seneye mahkûm oldu. Ne kibâr, ne ceptimlen, ne aslı bir yüzlü var!.. Mahkûmiyet kararını öğrenmek üzere mahkemeye giriyor. Soruyo - rum:

— Sabar nereye?

— Karar...

— Şu, 24 seneye mahkûm olan Mansur. Hani sabun kazanının içi-ne bir adam basmış diye mahkûm olmuştu.

ALİÇONUN SON GÜREŞLERİ

— No. 79 —

Yazan: Sami KARAYEL

Nihayet, nasılsa Yusuf gene ayağa kalktı ve güreş ayakta devam etmeye başladı. Bu sırada Cazgr gene gelmiş, güreşi ayırmak istiyordu.

Yusuf, sessizdi. İtiraz yapan, Cazgrı ve her şeye karşı ko-yan Aliço idi.

Koca Yusuf, ne bırakalım ve, ne de bırakmayalım diye tek bir söz söylemiyordu.

Aliço, ne kadar etir'etkâr ve cesur ise, Yusuf da o derece gaddar ve kat'i yapıp bir adam-dı. Öyle kolay, kolay meydan bırakıp çekilecek takımdan de-ğildi.

Fakat, Yusuf tabii sakin ya-ratılmış olduğundan susuyordu. Aliçonun, itirazları seyircileri de harekete getirdi. Her kafa-dan bir ses çıkıyordu:

— Berabere bırakım..

— Olmaz..

— Güreş bitmeli.

Bu, güreşlüler arasında en çok heyecan duyan bir kişi var-dı. O da Koca Yusufun ustası Kel İsmail idi.

İsmail, güreşin bir an evvel ayırmaması istiyordu. Ne olur, ne olmas hesabına gidiyordu.

Fakat, ihtiyar Cazgr, İsmail-i telâşın yerinde bulunmuyor-du.

Cazgr, telâş olan Kel İsmail-e:

— İsmail, korkma.. Bu, gü-reş, denkleşti.

Diyordu.. İsmail kani de-ğil - di. Mukabele ediyordu:

— Gece oldu be!.. Kazanılar birbirini be!..

Nihayet, vali Paşa meydana yürüdü. Esasen, meydan za-ptiyele kaplanmış. Kimseçikleri meydana salıvermiyorlardı.

Seyirciler, meydana yürümek fırsatını kolluyorlardı. Maktasları yaktı.. Yalnız berabere kalsın, kalmassın heyecamın verdiği tehâlükten ibaretti.

Zabtiyele, ellerinde tüfekler balkı olduğu yerde tutamıyor - du.. Güreş de alaca karandıkta devam ediyordu.

— Geçmiş olsun bir kaza.. Senin düğünün sonu böyle mi bitecektir?

— Eyy.. kasmet böyle imiş!

— Senin için ne dediler?

— Memnun.. sevinçinden hemen hop-kup zıplayacak!

— Bana sekiz sene verdin..

— Vay..

— Yok be zararı.. Göz açmaya, kapamıyca kadar geçer.

Bu sırada dışarı geldi. Uzun boylu, zayıf, hemen kuvvetli bir neferle ye-re yuvarlanacak kadar çetimsiz bi-risi..

— Memmed, sen kaç seneye mah-kûm oldun?

— Güldü. Başu, memnun, müteş-şekir, minnettar gözlerle yüzüne baktı.

— Dört seneye!

— Dört seneye mahkûm oldun da sevinmeye müsün?

— Elbette.

— Temyiz etmeyecek misin?

— El' artık karıştırmam.. Neme-lâzım hâkim Allah için iyi adam imiş!

Yalnız idama mahkûm olan Rusul me-yusdu. Allah bilir.. Ben de kal-be onun bu cezaya uğrayışını acı-madım dersem yalac söylemiş olu-rum..

İşte, iki sene evvel hepimizi kor-kuutan ve bir an huzarımızda heşolâ gibi beliren korkunc haydutlar - şü zavallı çingeneçlerdi.

(Sonu var)

Bu şirket meselesi, ve henüz teşeb-büs etmekte olduğum bir başka iş beni bir hayli meşgul ediyor. Vaktim yollarda geçiyor. Nasıl bir ev a-cıp ta.

Dilârayı yalnız başına koyabilirim. Kızcağuz ne tahsili var, ne bir sey-den haberi! Onun gibilerin her şeyi önüne hazır komalı. Çocukluktan da-hâ çıkamış sayılır onlar.. Benim evimin hanımı, ablaçığım sizden baş-ka kimse olamaz.. Eğer kabul eder-seniz, işlerim bitinceye kadar, Dilâ-ra sizin yanınızda kalsın.. İşlerim tama-mile yoluna girinceye kadar, sayeniz-de serbestliğimi muhafaza etmiş olu-rum. Tabii evinizin masrafına bir-mikdar iştirak etmek vâzifendir..

Rusen, çok bilmislikle Lebike han-nımfendinin yüzüne gülüyor, aynı zamanda da ev a-cıp odalığına "ha-nım", sıfatını vermekten kaçınıyor-du. Lebike hanımefendi bunun farkına vardı, fakat, belli etmedi.

— Pekî Ruseneğim, mademki i-tiyorun. Dilâra yanında kalabilir.

Zaten herkes onu benim evlâdığım zannediyor. Ben de: "Hayır, karde-simin odalığdır..", demedim. Şayed, bir gün evlenecek olursan, odalığım varmı, yokmuş, bunu kimsenin bil-mesi lâzım değil.

— Pek doğru efendim. Şimdiki hâlde aktıma evlenecek gelmiyor. Amma hiç de evlenmiyeceğim, diye-mem. Tesadüfe bağlı bir şeydir o. Bugün aklımdan geçmez de, yarın, belki size, "evleniyorum..", diye haber veririm.. Bitinmez.. Dilâra hakîm-daki kararını muhafaza edelim. Yanınızda otursun.. ben de geldiğe, arada bir iki gece sizde kalırım.

— Demek sen burada kalıyacak-sın, Rusen?..

— Hayır efendim, burası merke-zden biraz uzak düşüyor. Benim de bazı kimselerle işlerim var.. Onları buraya kadar getirmek güç olacak.. hem, siz de rahatsız olursunuz..

— Şimdi otelideyim. Birkaç güne kadar Okent'e gideceğim. Belki ya-

BİR HALAYIGIN SERGÜZEŞTİ

YAZAN: SAİBE ÖRS

9

kında mühim biradam olduğumu işi-teceksiniz ablaçığım..

— İnşallah Rusen.. Sen ne kadar yücesek mevkie geçersen ben o ka-dar itibar ederim. Bu akşam yemeğe katılmıyor musun?..

— Müsaadenizle gideceğim.. Okent e-içisi Emir bema davetliyim. Amma, herhalde, hafta içinde gelir, bir gece kahrara.. Şimdi, biraz Dilârayı göre-yim, değil mi efendim..

— Öyle ya.. onu da gör.. Kızcağz, şu son günlerde pek mahzundu. Akh başına geldikçe, o da hayatın ne ol-duğunu anıyor.

Dilâra, Rusen'a, yavaş yavaş ken-disinde bir değişim görüyordu. Pa-kat, o gün, aynı işi sa-ğlam, aynı ne yapıp.. Bir hâfayikti nihayet..

kızı yanına almamış olsaydı, sokakta kalıcağı. İşte, bunları düşünerek, Dilâra, odasında mahzun mahzun o-turuyordu.

Rusen bey, bemsresimin yanında iken, Dilâranın yanlarına girmesine müsaade edilmiyordu. Şayed Rusen, kız görmeden gitmeğe kalksa, Dilâra buna da sesin çıkaramazdı.

Bunun için, Rusen odasına girince, Dilâranın sevinçinden gözleri parladı, fakat, istediği gibi beyinin boynuna sarılamadı.. Eteğini öptü. Rusen, Dilâraya sarıldı. Endakları, genç iz-zin duşuklar ne birleşti. Bir müddet öyle kaldılar..

Maden şirketi, Rusenin aklından çıkmıştı.

Seneler geçtikçe Dilâranın güzelliği artmıştı.

Şimdi daha incelmış, daha narın - leşmiş, daha kadımlıymış.. Üzerine başka bir parlaklık gelmişti.

Rusen, sair hususlarda olduğu gi-

bi kadın hususunda da iyi "Muham-min", olduğu için odalığının güzelli-ğini de takdir ederek kendini aşk zevk-lelerine vermişti. Fakat, bu akşam E-mir haza davetti idi ve o zevki hiss kesmeğe mecbur oldu..

— Dilâraçığım, artık gitmeliyim..

— Ah, beyeğim, bu akşam buradâ değil misiniz?

— Hayır, yemeğe davetliyim..

— Amma, sabaha kadar o davet-li olduğunuz yerde kalıyacağınız ya? Oradan çıktuktan sonra buraya gelseniz ne olurdu?..

— Olmaz, Dilâra.

— Ah, Rusen bey.. Gittikçe ben-den uzaklaşıyorsunuz.. Artık Dilâradâ biktınız..

— Amma, sen de Dilâra, anlamak istemiyor musun işim gücüm oldu-ğum.. İnsan, yirmi yaşında olduğu gibi daha kadın düşünemez..

— Darılmayın beyim.. Nasıl is-tererseniz öyle yapın.. (Sonu var.)

Maliye vekâletinin izahı

3843 sayılı yeni muamele vergisi kanunu

1 Haziran 1940 tarihinden itibaren 3843 sayılı yeni Muamele Vergisi kanunundan ( ) nüsha gönderilmiştir. Kanunun sureti tatbiki hakkında hazırlanmakta olan izah - name gönderilinceye kadar acele tebliğine lüzum görülen hususlar aşağıda bildirilmiştir:

1 - Yeni kanunun muvakkat dördüncü maddesinde bu kanununun mer'iyetinden evvelki zamanlara aid muamelelerden dolayı beniz tarhedilmiş veya hukukî kat'iyet kesbet - memiş vergilerde mükellefiyet, muafiyet ve vergi nisbetinin eski hükümlere göre tarh, tahakkuk ve tahsil muamelelerinin ise bu kanun hükümlerine tâbi bulunduğu yazılmıştır.

Bu itibarla mayıs 1940 muamelelerine aid olmak üzere haziranın 15 inci günü akşamına kadar verilcek olan beyannameler üzerine müesseseler mülga 2430 sayılı kanundaki esas dairesinde mükellef tutulacaklar ve bu beyannamelerde gösterilen satış kıymetlerinden de halen tatbik edilmekte olan 1939 yılı cetvelindeki nisbetler dairesinde tenzilat yapılacaktır.

Yeni kanunda beyannamenin ve r - rime müddeti ve peşin ve veresiye satışlara aid verginin tahsil bakımından bir değişiklik yoktur. Ancak mülga 2430 numaralı kanunun m - addel 23 üncü maddesindeki (veresiye satılan malların vergisinin teminat gösterildiği takdirde bir muamelelerin taallük ettiği ayı takip eden dördüncü ve diğer beşinci ay içinde ve müsbet iki takistte tahsil edilmekte olduğu) hakkındaki hüküm yeni kanunla kabul edilmiş olduğundan mayıs ayı muamelelerinden mütevellit olmak üzere 15 haziran 1940 akşamına kadar verilcek beyannamelerde gösterilecek veresiye satışlar için teminat gösterilme de tecil yapılmamıştır. (Bu - dayı koruma vergisi hakkındaki tecil hükümleri mahfuzdur.) Bununla beraber mayıs ayına kadar eski kanun hükümlerine göre tecil edilen vergiler ilgisizlik yüzünden bunların tahsil - silleri takist müddetleri hüdl etikette temin edilecektir.

2 - Kendi hesabına imalat yap - mayıp münhasıran başkalarına aid ipitad maddeleri işliyerek mamulât vücute getiren snal müesseselerden, vergi matrahı, yeni kanunun 18 inci maddesinin «C» fıkrası muvabince resen takdir heyetleri marifetle takdir ve müesseseye tebliğ olunacak emsal satış bedelidir.

Bu yeni snal müesseselerin en bar

Sahibi: Ahmed Cemaleddin SARACOĞLU
Nesriyat Müdürü: Macid ÇETİN Basıldığı yer (Yeni Sabah Matbaası)